

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นสถาปนิกอิสระ มีจำนวนทั้งสิ้น 66 ราย และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มตัวแทนของหน่วยงาน (ประกอบด้วยหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และสำนักงานสถาปนิก) มีจำนวนทั้งสิ้น 39 ราย ผลการศึกษามีดังนี้

4.1 สถาปนิกอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามสถาปนิกอิสระในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เพศ

สถาปนิกอิสระ ส่วนใหญ่ จำนวน 53 ราย หรือร้อยละ 80.3 เป็นเพศชาย ส่วนที่เหลือจำนวน 13 ราย หรือ ร้อยละ 19.7 เป็นเพศหญิง (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 สถาปนิกอิสระจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	53	80.3
หญิง	13	19.7
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

2) อายุ

สถาปนิกอิสระมากที่สุด จำนวน 24 ราย หรือร้อยละ 36.4 มีอายุระหว่าง 25-30 ปี รองลงมา จำนวน 15 ราย หรือร้อยละ 22.7 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 12 ราย หรือร้อยละ 18.2 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ส่วนที่เหลือ จำนวน 15 ราย หรือร้อยละ 22.7 มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 สถาปนิกอิสระจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
25 - 30 ปี	24	36.4
31 - 35 ปี	12	18.2
36 - 40 ปี	15	22.7
41 - 45 ปี	6	9.1
46 - 50 ปี	4	6.1
51 - 60 ปี	2	3.0
ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	3	4.5
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

3) สถานภาพสมรส

สถาปนิกอิสระส่วนใหญ่ จำนวน 38 ราย หรือร้อยละ 57.6 มีสถานภาพโสด ในขณะที่จำนวน 28 ราย หรือร้อยละ 42.4 มีสถานภาพสมรสแล้ว (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 สถาปนิกอิสระจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โสด	38	57.6
สมรส	28	42.4
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

4) ระดับการศึกษา

สถาปนิกอิสระ ส่วนใหญ่ จำนวน 50 ราย หรือร้อยละ 75.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ ในขณะที่จำนวน 16 ราย หรือร้อยละ 24.2 มีการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 สถานปนิกอิสระจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	50	75.8
ปริญญาโท	16	24.2
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

5) ประสบการณ์การออกแบบสถาปัตยกรรม

สถานปนิกอิสระมากที่สุด จำนวน 24 ราย หรือร้อยละ 36.4 มีประสบการณ์การออกแบบสถาปัตยกรรมระหว่าง 1-5 ปี รองลงมา จำนวน 23 ราย หรือร้อยละ 34.8 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 14 ราย หรือร้อยละ 21.2 มีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี และพบว่า จำนวน 5 ราย หรือ ร้อยละ 7.6 ไม่มีประสบการณ์ในการออกแบบสถาปัตยกรรม (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 สถานปนิกอิสระจำแนกตามประสบการณ์ออกแบบสถาปัตยกรรม

ประสบการณ์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	5	7.6
1 - 5 ปี	24	36.4
6 - 10 ปี	14	21.2
ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	23	34.8
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

6) คุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรม

สถานปนิกอิสระส่วนใหญ่คือกว่าครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 51.5 ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและมีคุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรมระดับภาคีสถาปนิก รองลงมา จำนวน 9 ราย หรือร้อยละ 13.6 มีคุณวุฒิระดับสามัญสถาปนิก จำนวน 1 ราย หรือร้อยละ 1.5 มีคุณวุฒิระดับวุฒิสถาปนิก ส่วนจำนวน 22 ราย หรือร้อยละ 33.4 เป็นกลุ่มที่ไม่มีคุณวุฒิเพราะไม่มีประสบการณ์การออกแบบสถาปัตยกรรมหรือมิได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมโดยตรง หรือเป็นข้าราชการ อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาของรัฐ เป็นต้น (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 สถาปนิกอิสระจำแนกตามคุณวุฒิในวิชาชีพสถาปัตยกรรม

ระดับของคุณวุฒิ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ภาคีสถาปนิก	34	51.5
สามัญสถาปนิก	9	13.6
วุฒิสถาปนิก	1	1.5
ไม่มีคุณวุฒิ	22	33.4
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

7) รายได้ของสถาปนิกก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ

รายได้ของสถาปนิกก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ มีแหล่งรายได้ 2 แหล่งคือ รายได้จากการประกอบอาชีพสถาปนิก และรายได้ที่มีได้มาจากการประกอบอาชีพสถาปนิก มีดังนี้

รายได้จากการประกอบอาชีพสถาปัตยกรรมของสถาปนิกอิสระมากที่สุด จำนวน 19 ราย หรือร้อยละ 28.8 มีรายได้สูงกว่า 30,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน รองลงมาจำนวน 12 ราย หรือร้อยละ 18.2 มีรายได้ไม่เกิน 12,000 บาท ส่วนที่เหลือมีรายได้ระหว่าง 12,001-30,000 บาท อย่างไรก็ตาม สถาปนิกจำนวน 11 ราย หรือร้อยละ 16.6 ไม่แสดงรายละเอียดรายได้จากการประกอบอาชีพ

รายได้จากการประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากจากอาชีพสถาปนิก มีข้อน่าสังเกตเกินกว่าครึ่งหนึ่งของสถาปนิกอิสระ จำนวน 36 ราย หรือร้อยละ 54.5 ไม่สามารถระบุรายได้อื่นๆ ของตนเองได้ ส่วนอีกประมาณครึ่งหนึ่งสามารถระบุรายได้อื่นได้คือ มีจำนวนสถาปนิกอิสระมากที่สุด จำนวน 12 ราย หรือร้อยละ 18.2 มี รายได้ไม่เกิน 12,000 บาท รองลงมาจำนวน 8 ราย หรือร้อยละ 12.1 มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป ส่วน ที่เหลือมีรายได้ระหว่าง 12,001-30,000 บาท (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 สถาปนิกอิสระจำแนกตามรายได้ก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ

ประเภทรายได้/รายได้ต่อเดือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รายได้จากอาชีพสถาปัตยกรรม		
- ไม่แสดงรายละเอียด	11	16.6
- ไม่เกิน 12,000 บาท	12	18.2
- 12,001 - 15,000 บาท	5	7.6
- 15,001 - 20,000 บาท	9	13.6
- 20,001 - 25,000 บาท	4	6.1
- 25,001 - 30,000 บาท	6	9.1
- ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	19	28.8
รวม	66	100.0
รายได้อื่นๆ		
- ไม่ระบุ	36	54.5
- ไม่เกิน 12,000 บาท	12	18.2
- 12,001 - 15,000 บาท	3	4.6
- 15,001 - 20,000 บาท	4	6.1
- 20,001 - 25,000 บาท	2	3.0
- 25,001 - 30,000 บาท	1	1.5
- ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	8	12.1
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

8) การถูกเลิกจ้างงานในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ

สถาปนิกอิสระ ส่วนใหญ่ จำนวน 52 ราย หรือร้อยละ 78.8 เป็นผู้ไม่ถูกเลิกจ้างงานในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ในขณะที่จำนวน 14 ราย หรือร้อยละ 21.2 เป็นผู้ถูกเลิกจ้างงาน ส่วนสาเหตุการถูกเลิกจ้าง คือ โครงการขาดเงินทุน สำนักงานถูกปิดกิจการ เป็นสำคัญ (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 สถาปนิกอิสระจำแนกตามการถูกเลิกจ้างงานในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ

การถูกเลิกจ้าง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ถูก	52	78.8
ถูก	14	21.2
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

9) สถานภาพในการทำงานสถาปัตยกรรมในปัจจุบัน

สถาปนิกอิสระ ส่วนใหญ่ จำนวน 37 ราย หรือร้อยละ 56.1 ปัจจุบันมีงานทำ ในขณะที่จำนวน 29 ราย หรือร้อยละ 43.9 ไม่มีงานทำ ในจำนวนผู้ที่ไม่มีงานทำสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ประกอบด้วย สถาปนิกจำนวนมาก จำนวน 9 ราย หรือร้อยละ 13.6 ว่างานและอยู่ในระหว่างหางาน หรือว่างงานและประกอบอาชีพอื่น ในขณะที่สถาปนิก จำนวน 12 คน หรือร้อยละ 18.2 มีงานทำประจำไม่เต็มเวลา และสถาปนิกจำนวน 8 ราย หรือร้อยละ 12.1 ปฏิบัติงานอื่นๆ ไม่นาน เช่น รับจ้างสอนหนังสือเป็นบางครั้ง ส่วนหนึ่งไปรับราชการที่มีได้ปฏิบัติงานสถาปัตยกรรมโดยตรง หรือรับงานส่วนตัวเป็นบางครั้ง หรืองานที่มีได้เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 สถาปนิกอิสระจำแนกตามสถานภาพการทำงานสถาปัตยกรรมในปัจจุบัน

สถานภาพงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ว่างงาน/มิได้ออกหางาน	-	-
ว่างงาน/อยู่ระหว่างหางาน	2	3.0
ว่างงาน/ประกอบอาชีพอื่น	7	10.6
มีงานประจำ/ไม่เต็มเวลา	12	18.2
มีงานประจำ/ทำงานเต็มเวลา	37	56.1
อื่นๆ	8	12.1
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

10) การหางานสถาปัตยกรรมของสถาปนิก

สถาปนิกอิสระ มากที่สุด จำนวน 30 ราย หรือร้อยละ 45.5 มีวิธีหางานสถาปัตยกรรม โดยวิธีเพื่อนหรือลูกค้าแนะนำลูกค้า รองลงมา จำนวน 22 ราย หรือร้อยละ 33.3 มีลูกค้ามาติดต่อว่าจ้างโดยตรง (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 สถาปนิกอิสระจำแนกตามวิธีการหางานในปัจจุบัน

วิธีการหางาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ลูกค้ามาติดต่อว่าจ้าง	22	33.3
เพื่อนหรือลูกค้าแนะนำลูกค้า	30	45.5
จากชมรม หรือสมาคม	2	3.0
เอกสาร สิ่งพิมพ์	3	4.5
ไม่ระบุ	9	13.7
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

11) รายได้ในปัจจุบัน

สถาปนิกอิสระ มากที่สุดจำนวน 21 ราย หรือร้อยละ 31.8 ปัจจุบันมีรายได้ไม่เกิน 9,000 บาทต่อเดือน รองลงมา จำนวน 9 ราย หรือร้อยละ 13.6 มีรายได้ระหว่าง 9,001-12,000 บาทต่อเดือน จำนวน 9 ราย หรือร้อยละ 13.6 มีรายได้ระหว่าง 12,001-15,000 บาทต่อเดือน ส่วนที่เหลือมีรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน อย่างไรก็ตามสถาปนิกอิสระจำนวน 8 ราย หรือ ร้อยละ 12.1 มีรายได้แต่ละเดือนไม่แน่นอน (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 สถาปนิกอิสระจําแนกรายได้ในปัจจุบัน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่เกิน 9,000 บาท	21	31.8
9,001 - 12,000 บาท	9	13.6
12,001 - 15,000 บาท	9	13.6
15,001 - 20,000 บาท	3	4.6
20,001 - 25,000 บาท	7	10.6
25,001 - 30,000 บาท	4	6.1
ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	5	7.6
อื่นๆ	8	12.1
รวม	66	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

12) ผลกระทบทางเศรษฐกิจของสถาปนิกอิสระ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่สถาปนิกอิสระได้รับจากวิกฤตเศรษฐกิจและความคิดเห็นด้านความต้องการช่วยเหลือเพื่อการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโดยรัฐบาล มีดังต่อไปนี้

12.1) ผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจ

สถาปนิกอิสระ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่ได้รับจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันที่สำคัญเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ สถาปนิกอิสระจำนวน 41 ราย หรือร้อยละ 62 ระบุว่าได้รับผลกระทบจาก ไม่มีผู้จ้างงาน หรือมีผู้จ้างงานเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมลดน้อยลง สถาปนิกอิสระจำนวน 25 ราย หรือร้อยละ 37.9 ระบุว่าได้รับผลกระทบเพราะต้องกำหนดค่าบริการในวิชาชีพให้ต่ำลง สถาปนิกอิสระจำนวน 21 ราย หรือร้อยละ 31.8 ระบุว่าผลกระทบ เพราะสำนักงานสถาปนิกลดน้อยลง ทำให้มีงานรับช่วงน้อยลง สถาปนิกจำนวน 17 ราย หรือร้อยละ 25.8 ระบุว่าได้รับผลกระทบ เพราะสำนักงานสถาปนิกไม่รับบุคลากรเพิ่มจึงทำให้หางานทำได้ยาก และจำนวน 17 ราย หรือ ร้อยละ 25.8 ระบุว่าได้รับผลกระทบ ทำให้ให้ต้องปฏิบัติงานอื่นแทนงานสถาปัตยกรรม อย่างไรก็ตาม จากการตอบความคิดเห็นดังกล่าว สถาปนิกอิสระจำนวน 8 ราย หรือร้อยละ 8 ระบุว่าไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 ความเห็นด้านผลกระทบจากเศรษฐกิจของสถานปนิกอิสระ

ผลกระทบ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีผู้จ้างงานหรือมีการจ้างงานลดลง	41	62.1
ค่าบริการวิชาชีพลดลง	25	37.9
สำนักงานลดลง/มีงานลดลง	21	31.8
สำนักงานไม่สามารถรับบุคลากรเพิ่ม	17	25.8
ต้องทำงานอื่นแทนงานสถาปัตยกรรม	17	25.8
หน่วยงานราชการไม่มีงบประมาณจ้างสถาปนิก	13	19.7
ไม่สามารถจัดตั้งสำนักงานของตนเองได้	11	16.7
ขาดรายได้/ไม่สามารถชำระหนี้สิน	11	16.7
ไม่ได้รับผลกระทบ	8	12.1
ต้องกู้ยืมเงินมาชดเชยรายได้ที่ขาดหายไป	4	6.1
อื่นๆ	6	9.1

ที่มา : จากการสำรวจ

12.2) การแก้ไขปัญหาของรัฐบาล

สถาปนิกอิสระได้แสดงความคิดเห็นที่สำคัญๆ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการประกอบวิชาชีพสถาปนิกโดยรัฐบาล iva ดังนี้ สถาปนิกอิสระจำนวน 42 ราย หรือร้อยละ 63.6 เห็นว่ารัฐบาลควรกำหนดหรือสนับสนุนให้สถาปนิกได้เข้าไปร่วมทำงานในโครงการสำคัญของประเทศ สถาปนิกอิสระจำนวน 32 ราย หรือร้อยละ 48.5 เห็นว่า โครงการที่รัฐบาลว่าจ้างต่างประเทศรัฐบาลควรกำหนดให้มีสถาปนิกไทยทำงานในโครงการด้วย สถาปนิกอิสระ จำนวน 31 ราย หรือร้อยละ 47.0 เห็นว่ารัฐบาลควรเพิ่มกฎหมายเพื่อกำหนดให้บริษัทข้ามชาติต้องมีสถาปนิกไทยเข้าร่วมโครงการในสัดส่วนต่างๆ ตามขนาดของโครงการ สถาปนิกอิสระจำนวน 27 ราย หรือร้อยละ 40.9 เห็นว่ารัฐบาลควรปรับปรุง เพิ่มเติมหลักสูตรด้านเทคโนโลยีแก่นักศึกษาสถาปัตยกรรมให้ทัดเทียมกับต่างชาติ และสถาปนิกอิสระจำนวน 23 ราย หรือร้อยละ 34.8 เห็นว่า รัฐบาลควรเพิ่มเติมหลักสูตรด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างชาติให้แก่นักศึกษาสถาปัตยกรรม (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 ความเห็นด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปนิกโดยรัฐบาล

การช่วยเหลือ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ควรสนับสนุนให้สถาปนิกไทยทำงานโครงการสำคัญของประเทศ	42	63.6
ให้สถาปนิกไทยทำงานในโครงการที่ต่างชาติดำเนินอยู่ได้	32	48.5
ควรกำหนดสัดส่วนสถาปนิกไทยกับต่างชาติในโครงการของบริษัทข้ามชาติ	31	47.0
ปรับปรุงหลักสูตรนักศึกษาสถาปัตยกรรม	27	40.9
เพิ่มเติมหลักสูตรนักศึกษาด้านภาษาอังกฤษ	23	34.8
แก้ไขปัญหาสถาปนิกต่างชาติที่ทำงานผิดกฎหมาย	23	34.8
เพิ่มการลงทุนด้านพัฒนาระบบสาธารณูปโภค	20	30.3
รัฐควรขยายเวลาโครงการต่างๆ	15	22.7
ลดภาษีให้แก่สำนักงานสถาปนิก	13	19.7
ลดการผลิตบัณฑิตสถาปัตยกรรม	10	15.2
ไม่จำเป็นต้องเข้ามาแก้ไข	5	7.6
อื่นๆ	15	22.7

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ ผู้ให้สัมภาษณ์อาจตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

12.3) ความเห็นอื่นๆ

สถาปนิกมีความเห็นเกี่ยวกับการปรับตัวในสภาวะปัจจุบันของสถาปนิก และอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทดแทนงานด้านสถาปัตยกรรมแก่สถาปนิกว่างงาน พบว่า ด้านการปรับตัวของสถาปนิกนั้น สถาปนิกอิสระให้ความเห็นสามารถสรุปได้ 5 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย

(ก) สถาปนิกต้องเป็นผู้ไม่เลือกงาน สถาปนิกที่ว่างงานต้องมีความจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพอื่นได้

(ข) สถาปนิกควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งนี้ความรู้ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเป็นความรู้ด้านสถาปัตยกรรม ควรเป็นความรู้ด้านอื่นด้วย เช่น ด้านการเงิน ด้านการบริหาร ธุรกิจ หรืองานคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

(ค) สถาปนิกควรดำเนินชีวิตตามแบบเศรษฐกิจพอเพียง

(ง) สถาปนิกไม่ควรกระทำตนฟุ่มเฟือย ควรมีความมัธยัสถ์ เพราะในปัจจุบันรายได้จากงานสถาปัตยกรรมค่อนข้างแตกต่างและต่ำกว่าในอดีตมาก

(จ) สถาปนิกควรจับกลุ่มกันให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรืออาจเข้าร่วมกิจกรรมกับชมรม สมาคม เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการหางานสถาปัตยกรรมได้อีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับความคิดเห็นด้านการประกอบอาชีพอื่นของสถาปนิกที่ว่างงาน สถาปนิกอิสระมีความเห็นค่อนข้างหลากหลาย แต่สามารถสรุปแนวทางในการประกอบอาชีพได้เป็นสองลักษณะ คือ ลักษณะแรก ประกอบอาชีพอื่นที่สามารถนำความรู้ จากอาชีพสถาปนิก หรือความรู้ด้านสถาปัตยกรรมมาประยุกต์ อาทิ งานกราฟฟิก งานโฆษณา เป็นต้น และลักษณะที่สอง เป็นงานทั่วไปขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่สถาปนิกอาศัยอยู่ เช่น อาจเปิดท้ายขายของ ขายของที่ระลึก เล่นดนตรี หรือค้าขายทั่วไปโดยไม่จำเป็นต้องใช้เงินทุนที่สูงนัก

4.2 ภาครัฐบาล ภาครัฐกิจเอกชน และสำนักงานสถาปนิก

ข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นตัวแทนหน่วยงาน ที่ประกอบไปด้วยหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และสำนักงานสถาปนิก จำนวน 39 คน นั้น มีรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม และรายละเอียดเกี่ยวกับสถาปนิกในสังกัดหน่วยงาน แสดงไว้ในตารางที่ 4.14 ดังนี้

1) ระดับการศึกษา

ส่วนใหญ่ จำนวน 34 ราย หรือร้อยละ 87.2 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนที่เหลือ จำนวน 5 ราย หรือร้อยละ 12.8 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

2) การเรียนเกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม

ส่วนใหญ่ จำนวน 24 ราย หรือร้อยละ 61.5 สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 15 ราย หรือร้อยละ 38.5 จบการศึกษาในสาขาวิชาที่ไม่เกี่ยวข้อง

3) ตำแหน่ง

มากที่สุด จำนวน 13 ราย หรือร้อยละ 33.3 เป็นเจ้าของหรือผู้จัดการสำนักงานสถาปนิก รองลงมา จำนวน 6 ราย หรือร้อยละ 15.4 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือ หัวหน้าฝ่ายที่ดูแลรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม และจำนวน 20 ราย หรือร้อยละ 51.3 เป็นหัวหน้าแผนก หรือตำแหน่งอื่นๆ ในหน่วยงาน

4) ประสบการณ์ออกแบบสถาปัตยกรรม

มากที่สุด จำนวน 14 ราย หรือร้อยละ 35.9 มีประสบการณ์ในการออกแบบสถาปัตยกรรมมากกว่า 10 ปี รองลงมา จำนวน 6 ราย หรือร้อยละ 15.4 มีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี และจำนวน 5 ราย หรือร้อยละ 12.8 มีประสบการณ์ระหว่าง 1-5 ปี อย่างไรก็ตามจากข้อมูลดังกล่าว

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 14 ราย หรือร้อยละ 35.9 ไม่มีประสบการณ์ออกแบบสถาปัตยกรรม ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ไม่ได้เรียนวิชาเกี่ยวกับข้องกับสถาปัตยกรรม จึงแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 ราย หรือร้อยละ 64.1 เป็นผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

5) คุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 ซึ่งเป็นผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและมีประสบการณ์ในการออกแบบสถาปัตยกรรม มีคุณวุฒิวิชาชีพสถาปัตยกรรมแตกต่างกันไป ดังนี้ มากที่สุด จำนวน 10 ราย หรือร้อยละ 40.0 มีคุณวุฒิระดับภาคีสถาปนิก รองลงมา จำนวน 10 ราย หรือร้อยละ 40.0 มีคุณวุฒิระดับสามัญสถาปนิก และจำนวน 2 ราย หรือร้อยละ 8.0 มีคุณวุฒิระดับวุฒิสถาปนิก

ตารางที่ 4.14 รายละเอียดผู้ตอบแบบสอบถามของหน่วยงานต่างๆ

รายการ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	34	87.2
ปริญญาโท	5	12.8
รวม	39	100.0
การเรียนรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมศาสตร์		
เกี่ยวข้อง	24	61.5
ไม่เกี่ยวข้อง	15	38.5
รวม	39	100.0
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
เจ้าของ/ผู้จัดการสำนักงานสถาปนิก	13	33.3
ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	-	-
ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้าฝ่าย	6	15.4
อื่นๆ	20	51.3
รวม	39	100.0

รายการ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ประสบการณ์ออกแบบสถาปัตยกรรม		
ไม่มี	14	35.9
1 - 5 ปี	5	12.8
6 - 10 ปี	6	15.4
มากกว่า 10 ปี	14	35.9
รวม	39	100.0
คุณวุฒิในวิชาชีพสถาปัตยกรรม¹		
ประเภทภาคีสถาปนิก	10	40.0
สามัญสถาปนิก	10	40.0
วุฒิสถาปนิก	2	8.0
ไม่ระบุ	2	12.0
รวม	25	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ ¹ คำนวณร้อยละ เฉพาะผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
จำนวน 25 ราย

6) จำนวนสถาปนิกในแต่ละหน่วยงาน

ในแต่ละหน่วยงาน มีจำนวนสถาปนิกแตกต่างกันไป ดังนี้ หน่วยงานราชการ จำนวน 21 แห่ง มีจำนวนสถาปนิกรวมทั้งสิ้น 79 คน หรือเฉลี่ยหน่วยงานละ 3.76 หน่วยงานเอกชน จำนวน 6 แห่ง มีจำนวนสถาปนิกรวมทั้งสิ้น 31 คน หรือเฉลี่ยหน่วยงานละ 5.17 คน ในขณะที่หน่วยงานสำนักงานสถาปนิก จำนวน 12 แห่ง มีจำนวนสถาปนิกรวมทั้งสิ้น 27 คน หรือเฉลี่ยหน่วยงานละ 2.25 คน (ตารางที่ 4.15) แสดงว่าหน่วยงานเอกชนมีจำนวนสถาปนิกเฉลี่ยสูงกว่าหน่วยงานอื่น

ตารางที่ 4.15 จำนวนสถาปนิก และจำนวนเฉลี่ยสถาปนิกจำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนแหล่ง ที่สำรวจ	จำนวนสถาปนิก	
		ราย (คน)	เฉลี่ย
หน่วยงานราชการ	21	79	3.76
เอกชน	6	31	5.17
สำนักงานสถาปนิก	12	27	2.25
รวม	39	137	3.51

ที่มา : จากการสำรวจ

7) ระดับการศึกษาของสถาปนิกในแต่ละหน่วยงาน

การศึกษาของสถาปนิกทุกหน่วยงาน พบว่า สถาปนิกส่วนใหญ่ จำนวน 112 คน หรือ ร้อยละ 81.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในขณะที่ จำนวน 25 คน หรือร้อยละ 18.2 มีการศึกษาระดับปริญญาโท หากจำแนกตามหน่วยงาน พบว่าหน่วยงานเอกชน และสำนักงานสถาปนิก มีสถาปนิกที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีสูงกว่าหน่วยงานราชการ ในขณะที่หน่วยงานราชการมีสถาปนิกมีการศึกษาระดับปริญญาโทสูงกว่าหน่วยงานเอกชนและสำนักงานสถาปนิก (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 คุณวุฒิของสถาปนิก จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	57	72.2	22	27.8	79	100.0
เอกชน	30	96.8	1	3.2	31	100.0
สำนักงานสถาปนิก	25	92.6	2	7.4	27	100.0
รวม	112	81.8	25	18.2	137	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

8) ประสิทธิภาพของสถาปนิก

ด้านประสิทธิภาพของสถาปนิกทุกหน่วยงาน พบว่า สถาปนิกมากที่สุด จำนวน 67 คน หรือร้อยละ 48.9 มีประสิทธิภาพระหว่าง 1-5 ปี รองลงมา จำนวน 34 คน หรือร้อยละ 24.8 มีประสิทธิภาพระหว่าง 6-10 ปี และจำนวน 33 คน หรือร้อยละ 24.1 มีประสิทธิภาพตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพของสถาปนิกจำแนกตามหน่วยงาน แสดงให้เห็นว่า ทุกหน่วยงานมีจำนวนสถาปนิกที่มีประสิทธิภาพระหว่าง 1-5 ปี สูงกว่าจำนวนสถาปนิกที่มีประสิทธิภาพระดับอื่นๆ และมีข้อสังเกตว่าสถาปนิกในสำนักงานสถาปนิกจะมีประสิทธิภาพตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป สูงกว่าหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ประสิทธิภาพของสถาปนิก จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	1 - 5 ปี		6 - 10 ปี		ตั้งแต่ 11 ปี		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	35	44.3	29	36.7	15	19.0	79	100.0
เอกชน	21	67.7	4	12.9	6	19.4	31	100.0
สำนักงานสถาปนิก	14	51.9	1	3.7	12	44.4	27	100.0
รวม	67	48.9	34	24.8	33	24.1	137	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

9) การจ้างงานผู้มีคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิตของหน่วยงานต่างๆ ระหว่างปี

2540-2542

ระหว่างปี 2540 - 2542 มีการจ้างผู้มีคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิตดังนี้ ในปี 2540 ทุกหน่วยงานมีการจ้างงานจำนวน 8 คน ในปี 2541 ทุกหน่วยงานมีการจ้างงานจำนวน 14 คน และปี 2542 มีการจ้างงานจำนวน 19 คน จำนวนสถาปนิกที่ได้รับการบรรจุ หรือการจ้างทั้งสามปี พบว่าหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนจะมีจำนวนเท่ากัน คือจำนวน 14 คน ในขณะที่สำนักงานสถาปนิกมีการจ้างในจำนวนที่สูงกว่า คือ 19 คน ส่วนหน่วยงานเอกชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถาบันการศึกษาเอกชนไม่มีการจ้างงานในปี 2540 แต่มีการจ้างงานในปี 2541 จำนวน 3 คน และจ้างจำนวนเพิ่มขึ้นในปี 2542 จำนวน 11 คน ในขณะที่หน่วยงานสำนักงานสถาปนิก ในปี 2540 มีการจ้างจำนวน 5 คน ในปี 2541 มีการจ้างจำนวน 8 คน และการจ้างลดลงในปี 2542 คือจำนวน 6 คน ส่วนในหน่วยงานราชการ ปี 2540 มีการบรรจุจำนวน 3 คน ปี 2541 บรรจุจำนวน 3 คน และเพิ่มขึ้นในปี 2542 ซึ่งบรรจุจำนวน 8 คน (ตารางที่ 4.18)

เหตุผลของการจ้างงานผู้มีคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิตของแต่ละหน่วยงานมี ดังนี้ หน่วยงานราชการนั้นมีตำแหน่งใหม่ที่ว่างจึงรับบรรจุเข้ามา หรือมีตำแหน่งที่ว่างลงเพราะมี ผู้เกษียณอายุ ยังมีหน่วยราชการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล มีภาระงานที่เกี่ยวข้อง คืองานด้านการก่อสร้างจึงมีการบรรจุผู้มีคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต

สำหรับเหตุผลของการจ้างผู้มีคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิตของหน่วยงานเอกชน คือ มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ บุคลากรเดิมลาออกจึงต้องจัดหาบุคคลแทนตำแหน่งที่ว่างลง และมีหน่วยงานบางแห่งกำลังขยายเพิ่มเติมและปรับปรุงกิจการ โดยเฉพาะห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

สำหรับเหตุผลของการจ้างผู้มีคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิตของสำนักงานสถาปนิก คือ มีงานจากต่างจังหวัดเข้ามาจึงต้องรับบุคลากรเพิ่มหรือเห็นว่าสถาปนิกที่มาสมัครเข้าทำงานเป็น บุคคลที่มีฝีมือจึงรับเข้ามาทำงานในสำนักงาน เป็นต้น

ตารางที่ 4.18 การจ้างงานผู้มีคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	พ.ศ. 2540		พ.ศ. 2541		พ.ศ. 2542		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	3	21.4	3	21.4	8	57.1	14	100.0
เอกชน	-	-	3	21.4	11	78.6	14	100.0
สำนักงานสถาปนิก	5	26.3	8	42.1	6	31.6	19	100.0
รวม	8	17.0	14	29.8	25	53.2	47	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

10) การเลิกจ้างสถาปนิกของหน่วยงานต่างๆ ระหว่างปี 2540-2542

ในปี 2540 เลิกจ้างสถาปนิกจำนวน 13 คน ปี 2541 เลิกจ้างสถาปนิก จำนวน 5 คน และในปี 2542 เลิกจ้างสถาปนิกจำนวน 8 คน เมื่อจำแนกการเลิกจ้างสถาปนิกตามหน่วยงาน พบว่า ในช่วงปี ดังกล่าวสำนักงานสถาปนิกมีการเลิกจ้างสถาปนิกด้วยจำนวนสูงกว่าหน่วยงานเอกชน ทั้งนี้ในปี 2540 และ 2541 สำนักงานสถาปนิกเลิกจ้างสถาปนิกจำนวน 13 คน และ 5 คน ตามลำดับ และปี 2542 เลิกจ้าง อีก 2 คน ส่วนหน่วยงานเอกชนมีการเลิกจ้างสถาปนิกในปี 2542 จำนวน 6 คน ส่วนหน่วยงานราชการ ปรากฏว่าในช่วงดังกล่าว ไม่มีการเลิกจ้างสถาปนิกแต่อย่างใด (ตารางที่ 4.19)

ส่วนเหตุผลที่หน่วยงานเอกชนเลิกจ้างสถาปนิก คือ เพราะต้องการลดจำนวนบุคลากร หรือ บุคลากรต้องการหางานทำใหม่ จึงมีการเลิกจ้าง

ส่วนเหตุผลที่สำนักงานสถาปนิกเด็กจ้างสถาปนิก คือ เพราะสำนักงานขาดสภาพคล่องจากโครงการที่สำนักงานดำเนินการอยู่เป็นโครงการที่ธนาคารไม่อนุมัติเงินกู้ สำนักงานสถาปนิกขาดต้องการลดจำนวนบุคลากร เพื่อลดค่าใช้จ่ายภายในสำนักงาน และโครงการที่ดูแลอยู่สิ้นสุดลงและไม่สามารถหางานในโครงการใหม่ๆ ได้ จึงต้องมีการลดจำนวนบุคลากร

ตารางที่ 4.19 การเลิกจ้างสถาปนิก จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	พ.ศ. 2540		พ.ศ. 2541		พ.ศ. 2542		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ	-	-	-	-	-	-	-	-
เอกชน	-	-	-	-	6	100.0	6	23.1
สำนักงานสถาปนิก	13	65.0	5	25.0	2	10.0	20	76.9
รวม	13	50.0	5	19.2	8	30.8	26	100.0

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ แต่ละหน่วยงานอาจตอบสาเหตุของการเลิกจ้างมากกว่า 1 สาเหตุ

11) ผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อการปฏิบัติงานของสถาปนิกหน่วยหน่วยงานราชการ เอกชน และสำนักงานสถาปนิก

ผลกระทบและการแก้ปัญหาของรัฐบาลต่อสถาปนิกที่ทำงานในหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และสำนักงานสถาปนิก มีดังนี้

11.1) ผลกระทบที่หน่วยงานได้รับจากภาวะเศรษฐกิจ

ผลกระทบที่หน่วยงานราชการได้รับส่วนที่คล้ายคลึงกันคือ ปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอ เพราะรัฐบาลมีนโยบายการลดงบประมาณจึงได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าเดิม ส่วนหน่วยงานที่เป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลต่างได้รับผลกระทบด้านการจัดเก็บภาษีที่ไม่ตรงตามเป้าหมาย ดังนั้นหน่วยงานราชการจึงต้องลดค่าใช้จ่ายให้ปฏิบัติตามสัดส่วนของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ผลกระทบที่หน่วยงานเอกชนได้รับคือ ปริมาณงานลดน้อยลง ค่าบริการวิชาชีพสถาปนิกลดลง ในขณะที่ภาระหนี้สินของหน่วยงานเพิ่มขึ้นดังนั้นจึงจำเป็นต้องหารายได้อื่นเสริม นอกเหนือจากงานสถาปัตยกรรม และต้องลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของหน่วยงาน

ผลกระทบที่สำนักงานสถาปนิกได้รับคือ สำนักงานมีปริมาณงานลดน้อยลงทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอ ต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นเพื่อมาชดเชยรายได้ที่สูญหาย จนมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น นอกจากนี้สำนักงานสถาปนิกต้องหารายได้อื่นมาเสริม และต้องลดภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของสำนักงาน (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ผลกระทบของหน่วยงานที่ได้รับจากภาวะเศรษฐกิจ

รายการ	ราชการ		เอกชน		สำนักงาน	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้รับผลกระทบใดๆ	-	-	-	-	1	8.3
ไม่มีผลกระทบต่อการจ้างงาน	4	19.0	-	-	1	8.3
ปริมาณงานน้อยลง	4	19.0	-	-	10	83.3
ค่าบริการ/วิชาการลดลง	1	4.8	2	33.3	2	16.7
ต้องปิดสถานประกอบการ	-	-	-	-	1	8.3
ภาระหนี้สินของหน่วยงานเพิ่มขึ้น	-	-	2	33.3	4	33.3
สถาปนิกต้องปฏิบัติงานอื่นแทน	1	4.8	1	16.7	3	25.0
หน่วยงานต้องหารายได้อื่นเสริม	-	-	2	33.3	4	33.3
ต้องลดค่าใช้จ่ายภายในหน่วยงาน	5	23.8	1	16.7	2	16.7
อื่นๆ	13	61.9	4	66.7	2	16.7

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ ผู้ให้สัมภาษณ์อาจตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

11.2) เหตุผลที่ทำให้หน่วยงานต้องได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ

สาเหตุสำคัญที่ทำให้หน่วยงานราชการ ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจคือ ผลจากวิกฤตเศรษฐกิจทำให้รัฐบาลต้องชะลอโครงการก่อสร้างหรือโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศ รองลงมา รัฐบาลต้องตัดงบประมาณและระงับโครงการก่อสร้างต่างๆที่กำลังดำเนินอยู่

หน่วยงานเอกชน สาเหตุสำคัญที่ทำให้หน่วยงานได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ คือ ผลจากการตัดลดงบประมาณและระงับโครงการก่อสร้างต่างๆ ของรัฐบาลทำให้โครงการที่กำลังดำเนินงานอยู่ไม่สามารถดำเนินไปได้ รวมทั้งภาครัฐกิจยังหาทรัพยากรขาดสภาพ

คลัง ระบบอุตสาหกรรมก่อสร้างประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ทำให้หน่วยงานของคนมีนักเรียน นักศึกษาสนใจเรียนสถาปัตยกรรมน้อยลง

สำนักงานสถาปนิกสาเหตุสำคัญที่ทำให้สำนักงานได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ คือ ไม่มีโครงการใหม่ หรือโครงการลงทุนและว่าจ้างสำนักงานสถาปนิกดูแลโครงการ ขาดสภาพคล่องทำให้โครงการไม่สามารถดำเนินงานต่อไป (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 เหตุผลที่ทำให้หน่วยงานได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ

รายการ	ราชการ		เอกชน		สำนักงาน	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ภาครัฐกิจก่อสร้างหรือปรับปรุงสภาพคล่อง	-	-	2	33.3	1	8.3
โครงการที่ทำขาดสภาพคล่อง	-	-	-	-	5	41.7
ระบบอุตสาหกรรมก่อสร้างของประเทศประสบปัญหา	1	4.8	2	33.3	2	16.7
รัฐบาลชะลอโครงการก่อสร้าง	6	28.6	1	16.7	2	16.7
รัฐบาลตัดงบประมาณหรือระงับโครงการที่ดำเนินอยู่	14	66.7	3	50.0	2	16.7
รัฐบาลไม่สนใจจ้างสำนักงานสถาปนิกไทยทำงานโครงการ	-	-	2	33.3	1	4.8
รัฐบาลไม่จริงจังในการแก้ไขปัญหาที่ควร	-	-	1	16.7	1	4.8
ไม่มีผู้จ้างงานหรือผู้จ้างงานลดน้อยลง	-	-	-	-	8	66.7
อื่นๆ	-	-	1	16.7	-	-

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ ผู้ให้สัมภาษณ์อาจตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

11.3) การช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพสถาปนิก

หน่วยงานราชการ เห็นว่า รัฐบาลควรปรับปรุงเพิ่มเติมหลักสูตรด้านเทคโนโลยีแก่นักศึกษาสถาปัตยกรรมให้ทัดเทียมกับต่างชาติ รองลงมา รัฐบาลควรเพิ่มการลงทุนด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น รัฐบาลควรลดภาษีธุรกิจเฉพาะหรือภาษีการค้าแก่สถานประกอบการหรือสำนักงานสถาปนิก รัฐควรให้ความสำคัญและสนับสนุนสถาปนิกไทยให้ทำโครงการสำคัญของประเทศ รวมทั้งโครงการที่ว่าจ้างต่างประเทศควรกำหนดให้มีสถาปนิกไทยทำงานในโครงการ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเพิ่มคือ งบประมาณในการจ้างบริษัทที่ปรึกษาออกแบบ/ดำเนินโครงการก่อสร้างของทางราชการแทนการใช้สถาปนิกของภาคราชการและให้สถาปนิกของทางราชการทำหน้าที่เพียงการควบคุมดูแล

หน่วยงานเอกชน เห็นว่า รัฐบาลควรปรับปรุงเพิ่มเติมหลักสูตรให้แก่นักศึกษาสถาปัตยกรรมให้ทัดเทียมกับนานาชาติโดยเน้นว่าควรมีหลักสูตร ภาษาอังกฤษให้ได้เลือกเรียน ควรแก้ไข ปัญหาสถาปนิกต่างชาติที่ทำงานผิดกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่าควรกำหนด สัดส่วนสถาปนิกไทยกับต่างชาติในโครงการของบริษัทข้ามชาติ และเพิ่มการลงทุนด้านพัฒนา ระบบสาธารณูปโภค

สำนักงานสถาปนิก เห็นว่า อันดับแรกรัฐบาลควรที่จะต้องสนับสนุนให้สถาปนิกไทย ทำงานโครงการสำคัญของประเทศ รองลงมา ได้แก่ เพิ่มเติมหลักสูตรนักศึกษาด้านภาษาอังกฤษ และเพิ่มการลงทุนด้านพัฒนาระบบสาธารณูปโภค เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่สามารถนำไปสู่การ แก้ไขปัญหาอื่นๆ ได้ต่อไป

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นด้านการแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพสถาปนิก

รายการ	ราชการ		เอกชน		สำนักงาน	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่จำเป็นต้องเข้ามาแก้ไข	1	4.8	1	16.7	-	-
ปรับปรุงหลักสูตรนักศึกษาสถาปัตยกรรม	5	23.8	2	33.3	3	25.0
เพิ่มเติมหลักสูตรนักศึกษาด้านภาษาอังกฤษ	2	9.5	2	33.3	7	58.3
ลดการผลิตบัณฑิตสถาปัตยกรรม	-	-	-	-	1	8.3
เพิ่มการลงทุนด้านพัฒนาระบบสาธารณูปโภค	3	14.3	1	16.7	7	58.3
ลดภาษีให้แก่สำนักงานสถาปนิก	3	14.3	-	-	2	16.7
ควรสนับสนุนให้สถาปนิกไทยทำงาน โครงการ สำคัญของประเทศ	3	14.3	-	-	11	91.7
แก้ไขปัญหาสถาปนิกต่างชาติที่ทำงานผิดกฎหมาย	2	9.5	2	33.3	4	33.3
ให้สถาปนิกไทยทำงานในโครงการที่ต่างชาติ ดำเนินอยู่ได้	3	14.3	-	-	6	50.0
รัฐควรขยายเวลาโครงการต่างๆ	2	9.5	-	-	-	-
ควรกำหนดสัดส่วนสถาปนิกไทยกับต่างชาติ ในโครงการของบริษัทข้ามชาติ	3	14.3	1	16.7	7	58.3
อื่นๆ	16	76.2	3	50.0	-	-

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ ผู้ให้สัมภาษณ์อาจตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ